

Občutljiva bralka

SPOŠTOVANO uredništvo. V zadnji številki Javne tribune ste na zadnji strani v fotokroniki objavili tudi sliko nove cerkve v Kosezah. Nič nimam proti, če ujamete v teleobjektiv tudi takšne motive, vseeno pa se mi zdi, da je mnogo bolj perečih stvari, ki bi jih lahko fotografirali in obravnavali. Če se za drugo ne zanimate, na primer, kdaj bo dograditev tega objekta in podobno, se ni treba zanimati niti za okolico. Mogoče bodo tudi kozolci marsikomu prišli prav. Tudi vam. Če ne boste hoteli v cerkev, boste pač pod kozolcem počakali. Kar zadeva okolico — okrog blokov je marsikje še bolj neurejena, kar je huje kakor kmečki kozolec.

Še marsikaj bi lahko napisala, pa naj bo dovolj.

Bralka Tribune, Soseska 6

Počastili smo njihov spomin...

V soboto, 16. 6. je krajevna organizacija ZB terena Milan Majcen in Hinko Smrekar organizirala za svoje člane izlet proti severozahodu naše domovine. Program poti in organizacijo izleta je skrbno pripravila komisija z vodjem tovarišem Stankom Juvanom.

Avtobus je bil napolnjen pred sedmo uro in prijetno razpoloženje je vladalo že pred odhodom.

Najprej smo se ustavili v Begunjah. Na teh okrvavljenih tleh smo ponovno doživljali vso smrtno grozo posurovelih krvnikov, se poklonili spominu žrtev in položili venec na spomenik. Nemo smo zrl na imena žrtev tudi v dolini Drage in obudili njihov spomin z enominutnim molkom. Ko bi le vse cvetje in zelenje, ki ga polagamo ob grobovih in spominskih obeležjih naše dežele moglo preprečiti nasilje in sovražstvo po vsem širnem svetu, potem bi lahko sproščeno zadihali.

Našo pot smo nadaljevali proti Vrbi in obiskali Prešernov dom. Borba velikana — pesnika Prešerna — je tako tesno povezana z NOB, da nam je v njegovi domačiji podzavestno iz srca privrel njegov verz: »Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi...« Bili smo tako blizu Breznice, da smo želeli videti Finžgarjevo kajžo. Ta kot znamenitost posebno privlači vsakega obiskovalca.

Prijetne Doslovče je marsikdo prvič obiskal in prepričan sem, da bo po literarnih delih, ki jih je tako od srca pisal mož iz vasice pod Stolum, še raje segel.

Mimo čudovitega Bleda smo se povzpeli na Pokljuko. Tam smo se zastrmeli v umetnino, izdelano v spomin 79 padlim borcem Prešernove brigade. Nenavadno delo umetnika Toneta Svetine nas je do dna prevzelo. To je glasen protest proti vsemu oboroževanju in vojni.

Tovariš Milče nas je povabil v svoje gostišče »Ob tabornem ognju«. Z iskrenostjo in tovarištvom, ki sta vela iz njegovih besed, nas je prevzel in na mah smo si bili blizu. Počutili smo se kot bratje in sestre, kot takrat, ko smo branili našo mater — domovino.

Slovo je bilo težko, vendar je v avtobusu kmalu spet odmevala naša slovenska pesem...

Jožica Zoroja

Nevarno križišče...

Nevarno križišče Celovške, Kumerdejeve in Sojerjeve ulice je zlasti kritično ob koncih jutraj in med 14. in 15. uro. Po Kumerdejevi prihajajo motorna vozila iz Avtotehne in drugih servisov. Pešci pa čakajo na obeh

avtobusnih postajah. Za njih je položaj prav nevaren, saj je to nevarno križišče. Poleg tega je makadamska cesta tako iz Kumerdejeve kakor tudi od PETROLA vsa jama, neoskrbovana, da je na nekaterih mestih prehod celo nemogoč. Ali ne bi mogli nekaj kvadratnih metrov tega križišča asfaltirati? Poleg tega pa je tudi desno avtobusno postajališče popolnoma razdrapano!!

Kako je pa tam v mraku ali ponoči, ker je cestna razsvetljava na tem predelu zelo šibka, ni da bi govoril.

To so zares problemi, ki bi se dali z malo dobre volje in z malenkostnimi stroški urediti. Ljubljana ni več provincialno mesto, ampak se veča in širi, z njo pa tudi naraščajoči promet z motornimi vozili! Še nekaj! Po Sojerjevi ulici, ki je asfaltirana in ravna, se pode avtomobili, tovornjaki, motorji in predvsem še mopedi, da kar tekmujejo, kateri bo prvi prihitel na konec ulice. Ljudje se zgražajo nad takim početjem. Pred kratkim je bil žrtev take »avtomobilske dirke« pismonoša, ki ga je avto z nedovoljeno brzi- no podrl na tla in mu pokvaril kolo. Še dobro, da ni bil telesno poškodovan!

Priporočljivo bi bilo, da bi organi UJV bili nekje v bližini Sojerjeve ulice, da bi lahko opazovali te dirke. Lahko bi tudi kaj »pokasirali«! Ob Sojerjevi ulici je otroško igrišče, kjer se zbira vedno od 30 do 50 otrok. Pred zebro stoji prometni znak za zmanjšanje hitrosti, ki pa ga vozniki ne upoštevajo!

Stanko Skočir

Zaskrbljen sem

KOT občan Šiške redno berem vaše glasilo SZDL »Javna tribuna« in sem z vsebino v glavnem zadovoljen. Zadnja številka »Tribune« pa me je zelo presenetila, predvsem zaradi fotografije in podpisa na zadnji strani v rubriki »Fotokronika«, na kateri je posnetek reklamne table podjetja »Varteks«, ki ste jo posneli v Mednem.

Predvsem me zanima, zakaj ste to reklamo označili kot »čudo«. Zanima me tudi, ali so potem vse reklame podjetij »čez Sotlo«, ki jih ni malo, za vas (za druge nisem prepričan) »čudo«?

Živel sem v mnogih krajih in mestih po Jugoslaviji in povsod sem srečal reklame »Gorenja«, »Iskre« in drugih slovenskih podjetij, na katerih je poleg imena podjetja napisan tudi proizvodni asortiman v slovenskem jeziku, ampak ne vem, če je to za prebivalce teh krajev »čudo«.

Morda ste mišljenja, da bo takšen podpis pod fotografijo komu »štimal« prav gotovo da bo, samo komu? Mislim, da ste na tak način omogočili ravnanje tistim, ki komaj čakajo nekaj takega, ker jim je to pač hrana za nacionalistično delovanje in razdor med narodi in narodnostmi in takšnih v Šiški ni malo. Preveč je že nazivov »južnjak« ali pa »cigan«, ki sem jih tudi sam slišal na raznih mestih, poleg tega pa še vaše »čudo«, zaradi katerega sem zelo zaskrbljen in bom vztrajal, da mi pojasnite, kaj ste pravzaprav hoteli s tem.

Če je to za vas »čudo«, potem bi ravno tako lahko uredniki Politike ekspres ali katerega drugega beogradskega časopisa lahko objavili napis na tabli »Zvezni sekretariat za zunanje zadeve« — v slovenščini ali pa v makedonščini in pod tem zapisali, da je tudi to »čudo«. Ali je tak namen lokalnega tiska? Prav gotovo ne. Kaj pa potem?

Boško Peulič
Na Jami 3
Ljubljana

Tovariš Peulič, v svojem pismu nam niste prizanašali s hudimi očitki, zaradi komentarja k sliki Varteksove reklamne table v Mednem nas celo uvrščate v tabor nacionalistov ali vsaj k tistim, ki le-tem dajejo hrano. Ostrina vaših očitkov vsekakor terja odgovor, upajmo samo, da ga boste sprejeli z več razumevanja, predvsem pa z več objektivnosti, kot omenjeni prispevek v »Fotokroniki«.

Sporni komentar je, resda v nekoliko ironični obliki, opozoril na primer podjetja iz druge republike, ki je v Sloveniji postavilo reklamno tablo, namenjeno torej slovenskemu kupcu, v

kateri vabi v eno svojih prodajal v Ljubljani v jeziku, ki pa ni jezik tega kupca. Raje torej zamižimo pred možnostjo, da gre v tem primeru morda tudi za omalovažujoč odnos do nacionalnega jezika Varteksovih potencialnih kupcev in upajmo, da gre samo za izraz premajhnega spoštovanja potrošnika. Slo je za primer, prav tako bi lahko objavili, z enakim komentarjem, reklamne table katere od tujih firm ali, če že hočete, tudi reklamo slovenskega podjetja, ki bi v drugi republiki v kupcu tujem jeziku reklamirale svoje proizvode. Da, tudi temu bi rekli »čudo«, pa čeprav je to resda malce ponesrečen izraz za tak pojav.

Ne, tovariš Peulič, primer »Zveznega sekretariata za zunanje zadeve« nima prav ničesar opraviti z vašim kamnom spotike, saj gre tu za institucijo zvezne narave, ki mora že po zakonu poslovati v vseh jugoslovanskih jezikih. Če pa se vam le zdi, da med vašim in našim primerom vendarle obstaja kakšna paralela, potem ne vemo, kdo komu daje »hrano«...

Ne moremo zanikati, v naši sredini so žal nacionalistične sile še vedno prisotne in tudi žaljivi izrazi, ki jih omenjate, niso tako redki. Kljub temu pa smo prepričani (in to nam boste po ponovnem premisleku prav gotovo pritrtili tudi vi), da je bil naš napad na »čudo« v Mednem samo skromen prispevek k boju za popolno enakopravnost in razumevanje med našimi narodi.

Uredništvo

To nosi v srcu in ne pozabi!

KOLESA železne kače so enakomerno drsela po tračnicah proti jugu. Naša pot je bila usmerjena proti Beogradu in nato v središče ravnega Banata.

Vsako leto nekateri občinski zbori ZB Jugoslavije pripravijo ob prazniku 4. juliju srečanje borcev. Letos so se vse delegacije 18 občinskih odborov, ki so vključene v to organizacijo, zbrale na skupnem srečanju v Zrenjaninu.

To je bilo že sedmo čudovito praznovanje našega praznika, obujanje spominov na težke dni in hkrati podoživljanje uspehov in zmag. Hkrati pa je to tudi najboljša oblika utrjevanja vezi med vsemi jugoslovanskimi narodi.

V to že tradicionalno praznovanje se je vključil tudi občinski odbor ZB Ljubljana Šiška.

Naša delegacija je z drugimi udeleženci spoznavala težko preteklost Vojvodine, njihove junake in akcije med NOB, njihov velik prispevek za zmago. Spoznali smo, kako globoko je revolucija zajela vsak košček naše drage deže-

le. V Zrenjaninu pa smo še imeli priliko opaziti tudi, kako burno utripa nova doba v svojem žaru.

Siroka srca Banatčanov so borci iz 18 jugoslovanskih mest in občin sprejela iskreno in prijateljsko. Njihova širokogrudnost nas je prevzela in njihov trud za dobro organizacijo je v vsem uspel. Tako domača in topla naj bi bila vsa praznovanja, saj prav na to v tem našem hitenju tako pogosto pozabljamo.

Pa še nekaj. Nekateri delegacije so imele v svoji skupini tudi mlade ljudi. Prav ti so se lahko prepričali, kako se je kovala enotnost med narodi in kaj so junaki zgodovine žrtvovali za zmago. Vsake druge besede prepričevanja so lahko odpadle. Naj ponovim besede, ki jih je ob slovesu izrekel dobrodušni Banatčan mlademu delegatu iz Zagreba: »To, kar si v teh dneh spoznal, nosi v srcu in ne pozabi! Kuj bratstvo, ko nas ne bo več!«

Jožica Zoroja

Zgodovinarji na pomoč!

NEKDANJA vas Spodnja Šiška in pa njena sosedna Zgornja Šiška sta imeli vsaka svoje županstvo s po tisoč prebivalci. Danes skupna šišenska občina šteje že preko 70.000 občanov. Ogromno je novih doseljencev, ki svojega okolja ne poznajo, zelo malo ali nič pa vedo o zgodovini, ki se je pletla na tem območju. Veliko gre v pozabo, menim, da si tudi mladi ljudje želijo čim več zvedeti o bližnji in daljnji zgodovini Šiške in prav to — seznanjanje občanov z vsemi podatki o preteklosti naše občine, bi morala biti naloga našega lista »Javna tribuna«.

Začnimo s Cekinovim gradom, sedanjim muzejem NOV. Zanimivo bi bilo prebrati, kdaj je bil zgrajen, kdo so bili njegovi lastniki. Vemo namreč za velike prepire, tiranije, izkoriščanje, skopuštvu in hkrati razkošje. Tam blizu je pivovarna Union — kako se je začelo, zaposlitev, obseg proizvodnje...? Saj se spominjamo kolonovoznikov ledu, ki so ga vozili s šišenskih bajerjev v Union. Konje, ki so bili edina transportna sila, so vsi občudovali, kako tudi ne, saj so jih hranili z odpadki pivskega ječmena.

Pa Belvi (Bellevue — zakaj francosko ime?) — kako je zrasel na tej lepi razgledni točki. In stara cerkev sv. Jerneja (po njej se je kasneje imenovala bivša Jernejeva ulica, sedanja Milana Majcna)? Le nekaj kmetij je bilo v tej ulici, blizu cerkvice pa kar tri oštarije, največ za meščanske goste. Kdaj, zakaj, kdo je zgradil to cerkev, takrat še s pokopališčem (ob rekonstrukciji Vodnikove ceste so našli ostanke grobov)? Vemo, da so ob francoski zasedbi prinesli za Napoleonove generale mize in stole kar pod lipo pred cerkvico in da je bil tam podpisan neki sporazum v zvezi z ustanovitvijo ilirske province. Nalivali so se z žganjem, radi jedli ajdove žgance in uničili tudi prenekatero pečeno gos. Če niso imeli pravišnje godbe za ples, so si pomagali kar z vojaškim bobnarjem, ki je dajal takt, pomagal pa mu je nek domačin s čudno francosko trobento, ki ni dala pravih glasov od sebe, plesali pa so le...

Galetov grad, današnja miličniška godba in nasproti Krisperjevo posestvo — vsa Šiška je vedela, da sta si bila stari in sila skopi graščak Galle in Krisper kot pes in mačka. Galetovi so imeli gozdove tja do Viča, njive in travnike pa do Kleč. Sedanja Smrekarjeva cesta se je nekdanj imenovala Galetova. Stari Galle je vsak rjav žebelj na cesti pobral... Lepe pave je redila ta graščina pa tudi po dvanajst prašičev, trideset govedi, več parov konj. Nekaj časa so oskrbovali z mesom vojaške kasarne...

Naprej od Galetove graščine je bil bajer z majhnim potočkom, v katerem je Valentin Vodnik ribe preganjal. Pozimi je šel ves led z bajerja v pivovarno Union.

Tu se je 2. svečana 1758 rodil prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik, piše na spominski plošči bivšega gostišča pri »Kamniti mizi« (ta miza še sedaj tam stoji). Njegov oče je bil mešetar z živino, pozneje je živel na novem gospodarstvu na Trati, sedaj gostilna Žibert. Vemo, da je napisal: »Ne sina ne hčere po meni ne bo, dovolj je spomina mi pesmi pojo...« (stara domača izročila pa pravijo, da je najprej takole postavil verz — ne hčere ne sina po meni ne bo, sem dostkrat poskusil, nikol nič ni blo)... Rad je bil šik zrihtan in s spogledovanjem tudi ni štedil, tako da so ženske že takrat vzdihovale, čemu celibat. Radi bi še kaj več zvedeli o Vodniku, saj je bil vendar Šiškar! Bilo je napisanih že več diplomskih del na to temo in sedaj leže nekje v arhivih. Kaj ko bi Javna tribuna to izbrskala na dan? Zlasti mladi za to prosijo.

Kaj pa Mostec? Upokojenci so tamkaj staknili čudovit kotichek in začeli balinati, pozneje pa se je vse skupaj skomercializiralo. Kaj več napišite o tem.

Dosti je še stvari, ki bi nas zanimalo, tako na primer — o šolstvu v stari Šiški, o mitnici v stavbi sedanje gostilne Urban, o vodovodu v Klečah, o nekdanjem toku Save... Za zanimivo napisane razlage vsega zgoraj naštetega bomo uredništvu Tribune zelo hvaležni!

Marjan MEDVEŠČEK

Preberite tudi to!

Gotovo ste ob branju te številke večkrat pogodrnjali. Celotno vemo, zakaj. Nič nismo napisali o vaši krajevni skupnosti, pravite, ni sledu o dogodkih v vašem okolju, v vaši ulici. Vidite, to je res. Zavedamo se, da premalo spremljamo dogajanje na terenu, da se premalo posvečamo nalogi, ki bi morala biti naša poglavitna: pisati o problemih naših občanov, spremljati življenje v naši občini. Toda, če se že posipamo s pepelom, storite to tudi vi, spoštovani bralci. Ne pošiljate nam prispevkov, svojih stališč, predlogov, ne pišete o vaših problemih. Vidite, krivda je obojestranska. Naše uredništvo ima premalo ljudi, da bi z njimi pokrivali vse obsežno območje naše občine, zato smo krvavo vezani na dopisnike. Teh pa ni, ali bolje rečeno — premalo jih je. Pošiljajte nam torej vse, kar bi utegnili zanimati tudi ostale bralce. Ne skrbite, če so vejice ali druge malenkosti malo narobe postavljene, važno je le, da izvemo, kaj se dogaja v vaši krajevni skupnosti, v vaši delovni organizaciji, društvu, hišnem svetu, šoli... Veseli bomo vsakega prispevka, fotografije, karikature in vsega, kar »prenese papir«.

Uredništvo

PS: Še to, da ne pozabimo. Vse prispevke in fotografije honoriramo!

NEOBVEŠČENOST NEOBVEŠČANIH

»ČASOPIS ni pravi časopis in ne more biti uspešen, če tudi bralci časopisa v njegovih prizadevanjih ne podpro.« meni uvodničar v 12. številki kolektiva, glasila tovarne Lek. »Ob šestindvajsetih člankih, ki so obravnavali ustavna dopolnila v našem časopisu, v anketi več kot 60 odstotkov zaposlenih izjavlja, da o dopolnilih nič ne ve, še več, da ne ve, kaj se v podjetju dogaja.« Izdajanje tovarniških glasil je nedvomno zelo draga zadeva in velike stroške lahko upraviči le doseg cilja, ki si ga je uredništvo zadalo — čim večja obveščena zaposlenih. Če pa 60 odstotkov ljudi časopisa ne bere in ob tem izjavila, da so premalo obveščeni, potem je pred uredništvom nova naloga — zbuditi ljudi iz nedojemljive brezbriznosti, zaključuje uvodničar.

Časopisi s kolesa

Piše: Franci ROZMAN

»DELO, Tovariš, Stop...« rutinirano in malce vsiljivo vabi k nakupu priletan možak in stopi s kolesa. Na precej dotrajanem dvokolesu dve torbi polni časopisov in revij. Vedno rahlo zamišljen, toda pripravljen prodati tudi »pol« časopisa, tak je naš sogovornik, katerega mnogi poznajo samo pod vzdevkom »Goležen«.

Franc Hočevar iz Dornic pri Vodcah, star 72 let, prodaja revije in časopise že od leta 1926 dalje. Sicer se je izučil za zidarja, toda mikali so ga časopisi, zato je najprej začel dopisovati v Jutro in Slovenca, nato pa jih pričel prodajati po bližnjih vaseh.

»Ljudje so se navadili na redno dostavo, v katero sem vključeval vse več vasi, »zašel« pa sem tudi v Ljubljano in Kranj. S kolesom prevozim dnevno okoli 100 kilometrov, toda verjemite, da je to zame prava rekreacija! Dvanajst vasi obiščem dvakrat tedensko, enkrat pa sem v Ljubljani in v Kranju.« mi je hitel pripovedovati.

»Kaj pa zdravje, ko ste praktično ves dan na kolesu?«

»Z zdravjem, dosedaj nisem imel nobenih težav. Večje težave imam s kolesom, saj sem pozimi moral kar dvakrat peščiti domov iz Ljubljane, to pa je kar 22 kilometrov. Veste, enkrat se mi je kolo prelomilo kar čez polovico. Ampak, zamenjam ga pa ne z mopedom, to pa ne!«

»Imate kaj težav s prodajo?«

»Zadnje čase vse več! Včasih sem v bolnici prodal precej več časopisov, sedaj pa dovoljujejo več obiskov in bolnike oskrbujejo svojci. Sicer pa prodajam nad 25 vrst časopisov in revij ter srečke. Se vedno ljudje pravijo, da sem točnejši od pošte, saj so se navadili na redno dostavo. Seveda, ponujati pa je le treba! Tedensko prodam 100 Tovarišev, 150 Stopov, 150 Jan, 50 sobotnih številok Dela...«

»Bo kdo nasledil vaše »poslanstvo«?

»Ni hče, ker so si otroci, kar sedem jih je bilo, izbrali svoje poklice. Toda, saj se ne mislim umakniti še tako kmalu!«

Ob koncu pogovora je še pristavil, da bi rad novo kolo, saj ima vse preveč težav s popravili, tako pa bi še dolgo rad opravljal svoje delo.